

**Zadania z języka polskiego do
fragmentu utworu: „Pieśń o
Rolandzie” - poziom: szkoła
ponadpodstawowa**

Patryk Daniel Garkowski

**Zadania z języka polskiego do fragmentu
utworu: „Pieśń o Rolandzie” - poziom:
szkoła ponadpodstawowa**

**Patryk Daniel
Garkowski**

Patryk Daniel Garkowski: Zadania z języka polskiego do fragmentu utworu:
„Pieśń o Rolandzie” - poziom: szkoła ponadpodstawowa

ISBN: 978-83-8386-305-4

Data wydania: 13 lipca 2025 roku

Wydanie I

Wydawca: Patryk Daniel Garkowski

Projekt okładki: Patryk Daniel Garkowski

Patryk Daniel Garkowski:

Zadania z języka polskiego do fragmentu utworu: „Pieśń o Rolandzie” - poziom: szkoła ponadpodstawowa

fragment utworu: „Pieśń o Rolandzie”:

„Wówczas odeszli Bawarowie i Alemanowie, i Puatweni, i Bretonowie, i Normanowie. Wszyscy zgodzili się, a Francuzi pierwsi, że Ganelon musi umrzeć w osobliwych mękach. Przyprawiają cztery rumaki, potem przywiązują mu ręce i nogi. Konie są ogniste i rączy, czterej strażnicy pędzą ich przed siebie do klaczy, która jest na środku pola. Przyszedł na Ganelona dzień zguby. Wszystkie jego nerwy prężą się, wszystkie członki jego ciała pękają, na zieloną murawę leje się jego jasna krew. Umarł Ganelon śmiercią, która przystała jawnemu zdrajcy. Kiedy człowiek jeden zdradzi drugiego, nie jest słuszną, aby się tym mógł chlęścić.”¹

Zadanie 1. Udowodnij, że w tekście występuje narrator i że narracja w przywołanym fragmencie literackiego dzieła: „Pieśń o Rolandzie” stanowi trzecioosobową. (0-1 p.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 2. Przedstaw, jaki punkt widzenia prezentuje narrator obecny w tekście względem mężczyzny, który to zostaje poddany karze śmierci, egzekucji. Zaś oprócz tego Ty rozstrzygnij, czy narrator poddaje tę postać płci męskiej idealizacji. (0-2 p.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1 (autor nieznany) (tłum. T. Boy-Żeleński) *Pieśń o Rolandzie*, Wolne Lektury, <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/piesn-o-rolandzie.html>, data dostępu: 11.07.2025

Patryk Daniel Garkowski:

Zadania z języka polskiego do fragmentu utworu: „Pieśń o Rolandzie” - poziom: szkoła ponadpodstawowa

Zadanie 3. Wyjaśnij pojęcie: *chansons de geste* i podaj polski odpowiednik nazwowy dla tego terminu literackiego. (0-2 p.)

.....

.....

.....

.....

termin literacki	polski odpowiednik nazwowy do tegoż terminu literackiego
<i>chansons de geste</i>	

Zadanie 4. Poprzez jeden argument wykaż, że „Pieśń o Rolandzie” stanowi epos rycerski. (0-1 p.)

.....

.....

Zadanie 5. Do jakiego rodzaju literackiego przynależy utwór: „Pieśń o Rolandzie”? (0-1 p.)

- a) Do liryki.
- b) Do epiki.
- c) Do dramatu.
- d) Do rycerskiego romansu.

Zadanie 6. Podaj jedno miejsce akcji utworu literackiego: „Pieśń o Rolandzie”. (0-1 p.)

.....

Zadanie 7. Proszę napisać możliwą funkcję/możliwe funkcje wyliczenia: „Bawarowie i Alemanowie, i Puatweni, i Bretonowie, i Normanowie”. (0-1 p.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 8. Przytocz z tekstu jeden epitet i podaj jego możliwą funkcję/możliwe funkcje. (0-2 p.)

epitet z fragmentu	możliwa funkcja/możliwe funkcje tegoż epitetu

Patryk Daniel Garkowski:

Zadania z języka polskiego do fragmentu utworu: „Pieśń o Rolandzie” - poziom: szkoła ponadpodstawowa

Zadanie 9. Rozstrzygnij, czy „Pieśń o Rolandzie” to przykład literatury parenetycznej. Uzasadnij swą odpowiedź. W odpowiedzi proszę wyjaśnić pojęcie: literatura parenetyczna. (0-3 p.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 10. Wyjaśnij, co to są archaizmy. (0-1 p.)

.....

.....

.....

.....

Zadanie 11. Proszę wymienić pięć typów archaizmów. (0-5 p.)

- 1) archaizmy
- 2) archaizmy
- 3) archaizmy
- 4) archaizmy
- 5) archaizmy

Zadanie 12. Wyjaśnij pojęcie bohatera zbiorowego i ustal, czy w przytoczonym fragmencie utworu występuje taki rodzaj bohatera, zatem bohater zbiorowy. (0-2 p.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 13. Zaznacz, kto we fragmencie utworu zostaje uśmiercony. (0-1 p.)

- a) Cesarz Karol Wielki.
- b) Roland.
- c) Oliwier.
- d) Ganelon.

Patryk Daniel Garkowski:

Zadania z języka polskiego do fragmentu utworu: „Pieśń o Rolandzie” - poziom: szkoła ponadpodstawowa

Zadanie 14. Odpowiedz, jak został ukarany mężczyzna z przytoczonego fragmentu „Pieśni o Rolandzie”. Napisz, jaki dokładnie rodzaj śmierci spotkał ów bohatera. I ustal prócz tego, czy śmierć bohatera z przytoczonego fragmentu została poddana zabiegowi literackiemu sakralizacji - swą odpowiedź odnośnie sakralizacji uzasadnij poprzez wyjaśnienie, czym sakralizacja jest. (0-3 p.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 15. Ustal prawdziwość stwierdzeń. Oto zaznacz prawdę, jeśli dane stwierdzenie jest prawdziwe albo fałsz, jeśli stwierdzenie stanowi według Ciebie fałszywe. (0-12 p.)

- 1) „Pieśń o Rolandzie” to poemat epicki. prawda/fałsz
- 2) W przytoczonym fragmencie „Pieśni o Rolandzie” występuje mnogość scen batalistycznych, czyli wojennych. prawda/fałsz
- 3) W przytoczonym fragmencie utworu występuje rozbudowany motyw dworskiej miłości, ponieważ Roland i Ganelon bardzo się miłują, są oni homoseksualistami. prawda/fałsz
- 4) Ganelon stanowi zaprzeczenie ideału rycerza/doskonałego rycerza. prawda/fałsz
- 5) We fragmencie utworu występuje naturalistyczne obrazowanie. prawda/fałsz
- 6) W przytoczonym fragmencie utworu średniowiecznego mamy do czynienia z antyestetyzmem. prawda/fałsz
- 7) Przytoczony urywek „Pieśni o Rolandzie” cechuje się realizmem, życiowym prawdopodobieństwem. prawda/fałsz
- 8) Rozbudowany psychologicznie bohater - Ganelon został skazany na śmierć poprzez rozerwanie końmi, jednakże w ostatniej chwili cesarz Karol ułaskawił owego człowieka i tym samym uchronił go od straszliwej, okropnej śmierci. prawda/fałsz
- 9) Ganelon kierował się w swoim postępowaniu etosem rycerza i nigdy on nikogo nie zdradził. prawda/fałsz
- 10) W przypadku Ganelona wystąpiły: *hamartia*, jak również *hybris*. prawda/fałsz
- 11) Ganelon był saraceńskim (pogańskim) królem, który osobiście zabił rycerza Rolanda, za co musiał ponieść karę - śmierć poprzez ścięcie mieczem - oto we fragmencie występuje egzekucja Ganelona, mianowicie kat ścina kark mężczyźnie za pomocą atrybutu - niedającego się stępić przenigdy miecza. prawda/fałsz
- 12) Moment, chwilę przed śmiercią Ganelon odbywa pożegnalne rozmowy z: Oliwierem, Rolandem, a także z arcybiskupem Turpinem, zaś wszyscy oni wybaczą Ganelonowi jego złe uczynki, postęпки, jego zdradę. prawda/fałsz

Patryk Daniel Garkowski:

Zadania z języka polskiego do fragmentu utworu: „Pieśń o Rolandzie” - poziom: szkoła ponadpodstawowa

Zadanie 16. Podaj cztery cechy idealnego rycerza średniowiecznego. (0-4 p.)

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)

Zadanie 17. Uzupełnij tabelkę. Oto wymień dwa średniowieczne wzorce osobowe świeckie, a także dwa średniowieczne wzorce osobowe religijne. (0-4 p.)

średniowieczne wzorce osobowe świeckie	średniowieczne wzorce osobowe religijne

Zadanie 18. Co to jest morał? Rozstrzygnij, czy we fragmencie tekstu morał występuje. Uzasadnij swą odpowiedź. (0-3 p.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Patryk Daniel Garkowski:

Zadania z języka polskiego do fragmentu utworu: „Pieśń o Rolandzie” - poziom: szkoła ponadpodstawowa

Zadanie 19. Wyjaśnij pojęcia. (0-18 p.)

- 1) alegoryzm -
.....
.....
- 2) alegoria -
.....
.....
- 3) moralitet -
.....
.....
- 4) epos rycerski -
.....
.....
- 5) legenda -
.....
.....
- 6) symbol -
.....
.....
- 7) *danse macabre* -
.....
.....
- 8) truwer -
.....
.....
- 9) pamflet -
.....
.....
- 10) dialog średniowieczny -
.....
.....
- 11) bestiarium -
.....
.....
- 12) literatura hagiograficzna -
.....
.....
- 13) trubadur -
.....
.....
- 14) romans bretoński -
.....
.....

Patryk Daniel Garkowski:

Zadania z języka polskiego do fragmentu utworu: „Pieśń o Rolandzie” - poziom: szkoła ponadpodstawowa

15) misterium -

.....

16) liryka prowansalska -

.....

17) plankt -

.....

18) teocentryzm -

.....

Zadanie 20. Podaj jedną różnicę pomiędzy idealnym/doskonałym rycerzem średniowiecznym a idealnym/doskonałym władcą średniowiecznym. (0-1 p.)

.....

.....

Zadanie 21. Co to jest, na czym polegało: *ars moriendi*, *ars bene moriendi*? Ustal, czy zgodnie z nią umarł bohater przedstawiony we fragmencie tekstu. (0-2 p.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 22. Czy „Pieśń o Rolandzie” przynależy do literatury panegirycznej? Uzasadnij swą odpowiedź. W odpowiedzi wyjaśnij, czym jest literatura panegiryczna. (0-3 p.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Patryk Daniel Garkowski:

Zadania z języka polskiego do fragmentu utworu: „Pieśń o Rolandzie” - poziom: szkoła ponadpodstawowa

Zadanie 23. Co to jest *katharsis*? Czy odbiorca przytoczonego fragmentu tekstu może doznać *katharsis* w wyniku zapoznania się z ów urywkiem epickiego dzieła? Uzasadnij swe stanowisko w tej materii. (0-3 p.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 24. Ustal, czy przytoczony urywek „Pieśni o Rolandzie” cechuje się groteskowością. W odpowiedzi wytłumacz, czym groteska jest. (0-2 p.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 25. Czym jest ludyczność w literaturze? Czy ludycznością cechuje, odznacza się analizowany fragment literackiego dzieła? Uzasadnij swą odpowiedź. (0-3 p.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Patryk Daniel Garkowski:

Zadania z języka polskiego do fragmentu utworu: „Pieśń o Rolandzie” - poziom: szkoła ponadpodstawowa

Zadanie 26. Skreśl niepasujące wyrazy. (0-8 p.)

1) Dzieło literackie o nazwie: „Pieśń o Rolandzie” przynależy do *antyutopii/pieśni o chwalebnych czynach/powieści grozy/horrorów*.

2) W tekście występuje *styl niski/styl wysoki*.

3) Ganelon to *bohater negatywny/bohater pozytywny/everyman*.

4) Roland będący tytułowym bohaterem dzieła literackiego stanowi *ideał władcy/ideał rycerza/ideał ascety*.

Zadanie 27. O jakich realiach społeczno-obyczajowych informuje fragment „Pieśni o Rolandzie”? (0-1 p.)

.....

.....

.....

.....

Zadanie 28. Rozstrzygnij, czy mdlenie rycerza nad ciałem uśmierconego przyjaciela (również rycerza) oraz płkanie nad jego ciałem to cechy/zachowania właściwe dla doskonałego/idealnego rycerza średniowiecznego. Swe stanowisko w tej materii uzasadnij. (0-2 p.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Patryk Daniel Garkowski:

Zadania z języka polskiego do fragmentu utworu: „Pieśń o Rolandzie” - poziom: szkoła ponadpodstawowa

Zadanie 29. Proszę zredagować zaproszenie na egzekucję mężczyzny, który został przedstawiony we fragmencie „Pieśni o Rolandzie”. Nadawcą zaproszenia może być wysoko postawiony rycerz ze świty, z otoczenia cesarza Karola bądź inna, dowolna, ważna, pełna majestatu, dostojna persona. W piśmie użytkowym muszą znaleźć się wszystkie elementy właściwe dla formy zaproszenia. (0-5 p.)